

Tegen je zin van het gas? Vanaf 2024 zou dat kunnen

rtlnieuws.nl/economie/artikel/5304958/gemeenten-wijken-van-gas-afsluiten-wetsvoorstel-1-januari-2024

April 29, 2022

Gemeenten krijgen de mogelijkheid om wijken of buurten af te sluiten van het aardgas, óók als niet alle inwoners dat willen. Het kabinet werkt aan een wetsvoorstel dat dit per 1 januari 2024 moet regelen. Er is forse kritiek op, onder meer van de Vereniging Eigen Huis.

Volgens het kabinet is de wet nodig om ervoor te zorgen dat tot en met 2030 1,5 miljoen bestaande woningen en gebouwen 'worden verduurzaamd'. Dit is één van de doelen die voortkomen uit het Klimaatakkoord: in 2050 moeten alle 7,5 miljoen bestaande woningen en 1 miljoen andere gebouwen van het gas af zijn.

Moeizaam proces

Bestaande bouw van het aardgas halen gaat echter moeizaam en de doelstelling voor 2030 raakt uit zicht. In zogenoemde proefwijken of proeftuinen wordt sinds 2018 ervaring opgedaan met 'van het gas af'. In de Utrechtse wijk Overvecht bijvoorbeeld. Daar loopt het proces ronduit stroef.

Oktober 2019:

Gemeenten worstelen met aardgasvrij maken wijken

De 40 grootste gemeenten spraken daarom begin 2021 hun 'zorgen' uit in een brief aan de Tweede Kamer en het kabinet. Betaalbaarheid voor bewoners werd gezien als één van de problemen en 'een aanpak op basis van alleen vrijwilligheid' vond de club van grote gemeenten 'niet toereikend'.

Gemeenten konden niet besluiten om een wijk of buurt in één keer in zijn geheel van het gas te halen; alle eigenaren van de gebouwen moesten het er mee eens zijn.

Besparen op onderhoudskosten

Dat laatste – afsluiten per wijk of buurt, in plaats van per gebouw – is volgens de gemeenten wel hard nodig, om te voorkomen dat er in een wijk of buurt nog gasleidingen moeten worden onderhouden terwijl in een deel van de gebouwen geen aardgas meer wordt gebruikt. Door in één keer een hele wijk of buurt aan te kunnen wijzen en af te kunnen sluiten is te besparen op onderhoudskosten.

De Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie moet dit nu mogelijk maken. De wet voorziet in een 'aanwijsbevoegdheid'. Gemeenten kunnen wijken of buurten aanwijzen 'die overgaan op een duurzame energievoorziening'. Acht jaar nadat zo'n wijk of buurt is aangewezen, mag de netbeheerder er geen gas meer transporteren en leveren.

Maart 2022

Gemeenten gaan experimenteren met hybride warmtepomp

Wat in de wet niet wordt gegarandeerd, is de betaalbaarheid voor inwoners. De eerder beloofde voorwaarde in het Klimaatakkoord dat niemand er financieel op achteruit mag gaan door van aardgas over te stappen op een andere warmtebron (woonlastenneutraliteit) zit niet in de wet.

Kritiek op wetsvoorstel

De Vereniging Eigen Huis is dan ook kritisch. Het wetsvoorstel dat er nu ligt geeft gemeenten de ruimte om door te drukken, ondanks beloftes over betaalbaarheid en keuzevrijheid van bewoners.

Wanneer het voorstel naar de Tweede Kamer wordt gestuurd, kan een woordvoerder van minister Hugo de Jonge (voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, CDA) nog niet zeggen.

Alleen subsidiëren is niet genoeg

In een commissiedebat eerder deze maand waren sommige Kamerleden kritisch over wat ze 'dwang' noemden, maar minister De Jonge wees de kritiek van de hand. "Natuurlijk begin je aan de kant van het goede gesprek, het subsidiëren, het enthousiasmeren, het motiveren, etcetera. Maar stel dat je nergens zegt dat het in jaartal X toch voor elkaar moet zijn, (...), denkt u dan dat het echt gebeurt?"

Met alleen subsidiëring lukt het niet, aldus De Jonge, omdat 'de mate van subsidieverlening dan zodanig uit de pas gaat lopen dat u ook zult zeggen: dat is wel een heel ondoelmatige manier van overheidsmiddelen uitgeven'.

"Als we het helemaal zonder normering doen of zonder aan het eind van de dag te zeggen: we kunnen ook niet blijven wachten op het allerlaatste wagonnetje, dan doen we de belastingbetaler heel erg tekort", zei De Jonge.

We moeten van het gas af, maar hoe realistisch is dat eigenlijk?

00:0003:16

RTL Nieuws - We moeten van het gas af, maar hoe realistisch is dat eigenlijk?